

SILJA VUORIKURU

Elna Karjalainen

Pienellä pilvenhattaralla

WSOY

SILJA VUORIKURU

Elina Karjalainen

Pienellä pilvenhattaralla

WERNER SÖDERSTRÖM OSAKEYHTIÖ
HELSINKI

Tämän kirjan kirjoitustyötä ovat tukeneet

Koneen säätiö
WSOY:n kirjallisuussäätiö
Suomen tietokirjailijat ry
Suomalais-ruotsalainen kulttuurirahasto
Karjalan kulttuurirahasto
Helsingin Metropoliittakunnan Säätiö
Valamon residenssi

Ensimmäinen painos

© Silja Vuorikuru ja WSOY 2026

Werner Söderström Osakeyhtiö
Lönnotinkatu 18 A, 00120 Helsinki

ISBN 978-951-0-50477-2

Painettu EU:ssa

Tuoteturvallisuuteen liittyvät tiedustelut: tuotevastuu@wsoy.fi

Sisällys

1	»Minä luin kaikkea-kaikkea, minä luin koko ajan»	13
2	Mustaa kreppipaperia	43
3	Kirjat ovat pelastus	69
4	Mitä meistä tulee?	95
5	Viimeinen murroskausi	115
6	Pieni ihminen, suuret tarinat	141
7	Lapset kulkivat yli ja ali	179
8	Saunapolulle pöytäliina kainalossa	211
9	Armahda minua syntistä	235
10	Hei, Uppis!	271
11	Lapsen silmissä loistavat tähdet	311
12	Sadun pumpuliin kääritty oppi	335
13	Enkelin siipisulilla	373
14	Västäräkki kiukuttelee, pysytään kuulolla	409
15	Tervetuloa, aurinko!	441
16	Kuin vedenjakajalle	473
17	Uljaat naiset	497
18	Tähtien pesään	525
	<i>Kiitokset</i>	555
	<i>Viitteet</i>	556
	<i>Lähteet</i>	619

*Elämän tarkoitus on kuitenkin pysynyt samana:
kirjan kirjoittamista se on. Niin sitten kirjoitan kirjan
ja kun se on valmis, havaitsen, ettei kirjan tekeminen
vielä riitä elämän tarkoitukseksi. Osa tarkoitusta
se saattaa olla, mutta tarvitaan paljon enemmän,
ennen kuin koko tarkoitus on saavutettu.¹*

ELINA KARJALAINEN VUONNA 1976

Tyttö seisoo hajareisin koulurakennusta reunustavalla kentällä ja seuraa silmillään lentokonetta. Usein he juoksevat joukkona lentokoneiden perässä: suuret ja pienet, eri kouluja käyvät, isoveljet siinä missä hänkin, nuorimmainen, pikkusisko. He säntäävät juoksuun sillä hetkellä, jona lentokone alkaa jyristä puiden katveessa, ja he juoksevat koneen jäljessä, kunnes se katoaa horisonttiin.

Toisina päivinä he pysyvät paikoillaan ja vain vilkuttavat taivaanranta kaartaville koneille. He uskottelevat toisilleen, että tuntematon lentäjä ohjaamossa vastaa huiskutukseen.

Tällä lentokoneella ei kuitenkaan ole kiire. Se liukuu puiden rajalla hitaasti. Se lentää paljon matalammalla kuin ne koneet, joita tyttö on aiemmin nähnyt.

Tyttö seisoo koulukentällä, hymy karkaa huulille. Tämä on hänen maisemansa, tämän kentän halki hän on juossut monta kertaa. Nyt hän ei hoppuile, vaan tyytyy katsomaan lähelle ehtinyttä lentokonetta ja alkaa sitten huiskuttaa sille kaksin käsin.

Silloin metsikön laitaan ryntää isoveli, tyttöä neljä viisi vuotta vanhempi. Kaksitoistavuotiaan silmissä molemmat veljet näyttävät melkein aikuisilta. Veli seisahtuu puiden suojiin ja alkaa huitoa hädissään. Mene maahan, mene maahan!

Tytön silmissä välähtää. Ei tämä ole ensimmäinen kerta, jolloin jompikumpi isoveljistä komentaa häntä kuin koiraa. Eikä tämä ole ensimmäinen kerta, jona pojat yrittävät petkuttaa pikkusiskoaan. Siksi tyttö päättää, että tällä kerralla hän ei tottele.

Lentokone liukuu nyt niin lähelle, että tyttö näkee tarkasti sen kyljet ja siivet. Silloin hän oivaltaa tehneensä virheen. Hän on toiminut tutuilla säännöillä, vaikka maailma on muuttunut hetkessä uudeksi. Tämä lentokone ei ole niitä, joille vilkutetaan.

Ohjaamosta piirtyvät näkyviin nuoren, ventovieraan miehen kasvot. Eikö mies peräti työnä päättään ikkunasta nähdäkseen tarkemmin? Tuntemattoman piirteet ehtivät painua syvälle pikkutytön muistikuviiin hetkeä ennen kuin maisema pirstoutuu silmissä. Liekit sokaisevat silmät, hiekka suihkuaa puroina syyskylmän kirkastamaa taivasta kohti. On himmeä marraskuun aamu.

Tyttö makaa maassa ja tärisee. Jalat ja kädet vapisevat, vaikka hän käskää niitä työntymään. Askeleet eivät kannu, vaikka tyttö tahtoo juosta turvaan isän luo. Jalat tottelevat häntä yhtä huonosti kuin hän isoveljeä äsken.

Ympäriellä on äänetöntä. Vihollisen lentokone on mennyt.

Siitä hetkestä lähtien tyttö etsii kasvoja, jotka ehtivät piirtyä tuo-kioksi hänen silmiinsä.

Tyttö varttuu aikuiseksi, pestautuu toimittajaksi, kiertää korpikyliä ja suurkaupunkeja jutunjuurta etsimässä. Hän matkustaa Pietariinkin, kaupunkiin, jota isä rakasti. Siellä hän vaeltaa Nevan rantaa, tarkkailee ohikulkijoita ja on tunnistavinaan, mutta pettyy kerran toisensa jälkeen. Vuosia myöhemmin hän voi kehua kiertäneensä maapallon kahteen kertaan. Millään matkalla hän ei kuitenkaan näe kasvoja, jotka kohtasi kaksitoistavuotiaana, talvisodan juuri sytyttyä.

Hän kehrää kokemastaan tarinan. Olipa kerran sotilas, jolla oli omia lapsia, kukaties jopa pieni kaksitoistavuotias tytär, eikä sotilas sen vuoksi pystynyt ampumaan vierasta lasta kohti. Todistajia ei ollut: oli vain tuo luottavaisesti taivasta tarkastellut pikkutyttö ja kentän laitaan äkkiä juossut hontelo poika, joka viittoi vaaranmerkkiä kauhu silmissään.

Mikä oli totta? Ei kukaan nähnyt.

Miten matalalla lentokoneen pitäisi lentää, jotta sotilaan kasvopiirteet erottuisivat?

Oli pelon sumentama lapsuusmuisto, joka muovautui tarinaksi. Ehkä mielikuvitus lennätti pommikoneen horisontista pikkutytön silmien tasalle. Mahdoton muuttui todeksi, kun tarinaa toistettiin riittävän monta kertaa.

Jälkeenpäin tuo marraskuun viimeisen päivän aamu oli kuin unta. Harva kertomuksen kuullut siihen uskoi. Moni pudisti päätään, tuhahti tai naurahti – ellei kertojan kasvojen edessä, sitten selän takana. Elinan juttuja taas! Sakuraa joukkoon!

Kuluu miltei neljäkymmentä vuotta ennen kuin toisen tarinan on aika syntyä.

Se on satu, jonka päähenkilöt eivät ota vapisevia askelia menetetyn Viipurin koulukentällä. Satu alkaa sen sijaan laakealta hiekkarannalta, jolla seisoo pieni, vanttera tyttö koira vierellään. Tyttö katselee aavaa, värejään vaihtavaa merta, joka ei pysy hetkeäkään samanlaisena. Tyttö on kuusivuotias, kesä hehkuu hänen ympärillään, vilkas lemmikkikoira juoksee kaikkialle hänen perässään. Silti tyttö on yksin ja kaipaa ystävää.

Ystävää, joka ajattelee yksinkertaisia rauhanajatuksia, ystävää, joka on olemassa tätä tyttöä varten, ystävää, jolle ontuvakin runo on tärkeämpi kuin vakavien aikuisten välittämät uutiset, ystävää, joka ei lempeässä nallenmielessään pysty ymmärtämään, miksi merellä valmistaudutaan sotaan sellaisinakin päivinä, joina maan päällä vallitsee rauha.

Elina lapsena. OUTI SVOBODAN KOTIALBUMI

1

*»Minä luin kaikkea-kaikkea,
minä luin koko ajan»*

Kesän lapsi

Kuvittelen, että tuo syntymäni päivä oli alkukesän kirkas päivä ja että valkean hiekkakäytävän kummallekin puolelle oli istutettu orvokkeja, joiden lystikkäät pienet kukkaiskasvot kurottuivat aurinkoa kohti. Meri oli kuten usein alkukesällä sinivihreä ja puut rannalla täynnä lintujen laulua.²

ELINA KARJALAINEN VUONNA 1999

Aili Elina Saraste syntyi kesäkuun kolmantena päivänä vuonna 1927. Hän oli perheen kolmas lapsi ja ainoa tytär. Esikoispoika Antti Tapani oli pikkusiskon syntyessä liki viisivuotias, nuorempi veli Erkki Veikko vajaan neljän vuoden vanha. Tyttö jäi perheen pienimmäksi, pahnanhajimmaiseksi.

Tytöstä tehtiin äidin kaima, Aili. Alusta pitäen häntä kuitenkin kutsuttiin jälkimmäisellä etunimellä. Hän oli Elina – tai Elinainen, kuten isä tapasi sanoa.³ Samoin periaattein oli nimetty myös nuorempi isoveljistä: Erkki Veikko oli ristitty Erkki-isän kaimaksi, mutta kaikki tunsivat hänet Veikkona.

Elina ei syntynyt aivan nuorille vanhemmille. Hänen äitinsä Aili Josefina o.s. Isaksson oli kuopuksensa saadessaan 32-vuotias. Isä Erik (Erkki) Reinhold Konstantin Saraste oli täyttänyt saman vuoden keväällä neljäkymmentä vuotta.

Isovanhempiinsa Elina ei ehtinyt tutustua. He tulivat todellisiksi lähinnä tarinoista, joita sekä äidin että isän suvuista kerrottiin.

Elinan äidinisä Aleksander Isaksson oli ollut Viipurin läänin rakennuskonttorin pitkäaikainen rakennusmestari, joka oli laatinut piirustuksia Viipurin monille uudisrakennuksille ja eri paikkakuntien ortodoksisille kirkkoille. Hän oli toiminut myös lukuisissa luottamus-

toimissa Viipurin vapaapalokunnasta suomalaisen lyseon kouluneuvostoon. Hänen puolisonsa, Elinan äidinäiti Elin o.s. Mattsson kuoli vain 22-vuotiaana, Aili-tyttären ollessa vasta puolivuotias. Aleksander ei itsekään elänyt vanhaksi, vaan menehtyi sydänkohtaukseen 57-vuotiaana vuonna 1924.

Isänpuoleisen suvun kantaäitinä on puolestaan pidetty vuonna 1787 syntynyttä Lovisa Schönemania, upseerin tytärtä. Elina kuuli jo lapsena tarinoita isänsä sukulaisista, jotka olivat siirtyneet Keski-Euroopasta Saksan ja Ruotsin kautta Suomeen. Suvun nimi oli ollut pitkään Sarlin, mutta osa sukuhaaroista muutti nimen Sarasteeksi vuonna 1906, vierasperäisten sukunimien suomalaistamisen kiivaaseen aikaan.⁴

Elinan isänsä Julius Saraste ja isänäiti Selma o.s. Lachtelin olivat asuneet Turussa, Juvalla ja Iisalmessa. Perheeseen oli syntynyt kahdeksan lasta, joista Elinan isä Erkki oli vanhin. Julius Saraste oli työskennellyt senaattorina, kihlakunnantuomarina ja Suomalaisen puolueen kansanedustajana. Hän oli menehtynyt vain 57-vuotiaana vuonna 1914. Suvussa kerrottiin, että hän oli sairastunut keuhkokuumeeseen kesken kärejämatkan ja menehtynyt ennen kotiin pääsyä. Leskeksi jäänyt Selma Saraste eli 71-vuotiaaksi, pojantyttyärensä Elinan kolmivuotispäivän vaiheille asti.⁵

Lainopillinen ura periytyi suvussa isältä pojalle. Elinan isä opiskeli juristiksi oman isänsä tavoin ja alkoi työskennellä asianajajana tämän vielä eläessä. Isänsä kuolemaa seuranneena vuonna 1915 Erkki Saraste nimitettiin Viipurin hovioikeuden varatuomariksi.

Elinan äiti Aili Isaksson oli suorittanut ylioppilastutkinnon. Tämän pidemmälle hänen opintonsa eivät jatkuneet, vaan hän jäi avioiduttuaan kotirouvaksi.⁶

Tytär peri kutsumanimensä ehkä suvustaan, sillä paitsi äidinäidin myös isänsän sisaren nimi oli Elin. Skandinaavinen Elin suomalaistui sukupolvien vaihduttua Elinaksi.⁷

Elinan vanhemmat oli vihitty avioliittoon kesäkuussa 1921.⁸ Nuori pari oli tuolloin muuttanut Viipurin Pantsarlahdessa sijainneeseen kolmikerroksiseen kivitaloon, jonka rakennuspiirustukset olivat Ailin isän Aleksander Isakssonin käsialaa. Yhteistä taivalta ei aloitettu vaatimattomasti, vaan talon keskikerroksessa sijainneessa huoneistossa oli kymmenkunta huonetta. Tästä asunnosta tuli Elinan lapsuudenkoti, jonka osoite oli Mallaskatu 4.

Vehreä, keskustan tuntumaan levittäytynyt Pantsarlahti oli hyvämaineinen kaupunginosa, jota Viipurin keski- ja yläluokkaiset asukkaat suosivat. Nimensä se oli saanut aluetta reunustaneista linnoitusvalleista, joita kutsuttiin myös pantsareiksi.

Mutta missä Elina syntyi?

Erkki-isän mukaan tyttö ei aikaillut maailmaan saapuessaan. Perhe oli siirtynyt vastikään kesänviettoon huvilaansa, joka sijaitsi Kotaniemessä, Lihaniemen pohjoisrannalla. Niin toimittiin joka vuosi: toukokuun päättyessä perhe muutti kaupunkikodista kesähuvilaan monen muun vauraan viipurilaisperheen lailla. Perjantaina, kolmantena päivänä kesäkuuta 1927, Ailin synnytys kuitenkin käynnistyi niin rajusti, ettei sairaalaan ehditty. Tytär syntyi huvilan saunaan, ja kättilön virkaa toimitti hänen varatuomari-isänsä. Jälkeenpäin perheessä naurettiin elämän lahjoittamalle yllätykselle. Erkki Saraste oli kaupunginvaltuutettuna toimiessaan ajanut uuden synnytyssairaalan rakennuttamishanketta, mutta joutuikin auttamaan oman kuopuksensa maailmaan saunassa.⁹

»Tätä minä aion hemmotella niin paljon kuin jaksan», oli ylpeä isä kuulemma ilmoittanut, vastasyntynyt tytär käsivarsillaan. Sitten hän oli käärinyt lapsen lakanaan ja mennyt soittamaan veljelleen Rurikille.¹⁰ Näin suurta ilouutista ei sopinut saattaa perille minkä hyvänsä tiedon tavoin, vaan viesti taipui kuin huomaamatta runon muotoon. »Onkos teillä niin kuin meillä: lapsen kakkaa lattialla?» kertoi Erkki kysyneensä ensi sanoinaan, kun veli vastasi puhelimeen.

Totta vaiko tarua? Kuka näistä tietää. Elina itse epäili tätä kertomusta. Isä näet tunnettiin armoitettuna tarinankertojana, jonka monissa jutuissa ei ollut siteeksikään totta. Kenties Elina ei syntynytkään saunassa eikä isä toiminut lapsenpäästäjänä.

Ehkä isä tahtoi kertoa tarinallaan jotain, mikä oli tositapahtumia tärkeämpää. Vaikka kesäisen syntymäpäivän kuvaus olisi ollut satua, isän sanat muistuttivat siitä, kuinka paljon tytär hänelle ensi hetkistään lähtien merkitsi.

Koska tietoa oli tarjolla niukalti, mielikuvituksen täytyi alkaa täydentää kerrottua. Sen Elina osasi pienestä pitäen. Isä ei ollut perheen ainut tarinankertaja, vaan kuvittelun taidossa tytär veti pian hänelle vertoja.

Vuosien virratessa kehkeytyikin kertomus valoisasta kesäkuun alun päivästä, joka helisi suveen heränneiden lintujen laulua. Sininen meri kohisi toiveita, onnea ja odotusta, eivätkä orvokit saaneet auringosta kyllikseen.¹¹

Tähän päivänpaisteiseen maailmaan saapui suurten sukujen tytär Aili Elina, vanhempiensa kuopus ja varhaisen kesän lapsi.

Kottarainen, se tumma lintu

Liekö mielekästä lähteä käsittelemään ihmiselämää lähtökohtana lapsuus? Suurin osa kaikesta siitä, mitä lapsi kokee, on myöhemmin vaikeasti sanoiksi muutettavissa. (--) Lapsuus on nopeasti vaihtuvia värejä, tuoksuja, valoja, voimakkaita mieltymyksen ja äkillisiä epämieltymyksen tunteita. Se, mitä tänään kirjoitetaan lapsen mieleen, saattaa olla jo huomenna pyyhkiytynyt pois.¹²

ELINA KARJALAINEN VUONNA 1973

1 920–30-lukujen Viipuri oli vehreiden puistojen kaupunki. Asukkaat tapasivat toisiaan Torkkelinpuistossa, joka levitti äärensä aina Punaisenlähteentorille saakka. Punaisenlähteentoria ja kauppatoria yhdisti pitkä lehmuskuja. Kaduilla kolisteli raitiovaunu, jonka reitti ulottui Monrepos’n puiston liepeille.

Pieni Elina nukkui monet päiväunensa Pantsarlahden puistikossa, jonne äiti suuntasi ystävättärensä Rosan ja tämän pienen pojan Heikin kanssa. Äidit keinuttelivat lastenvaunuja vehmaiden puiden katveessa ja rakentelivat tuulentupia. Tuhisivatko vierekkäisissä vaunuissa tulevat sydänystävät vaiko riitapukarit?

Kun lapset ovat pieniä, elämä kuroutuu heidän ympärilleen. Kotikorttelia reunustavassa puistikossa oli helppoa haaveilla tulevasta koulutiestä, jolle äidit saattelisivat lapsiaan.

Elämää ei kuitenkaan voinut ennustuksin hallita. Elina ehti näet vain vuoden ikäiseksi, kun perheen arki mullistui. Aili Saraste oli sairastunut tuberkuloosiin, joka oli edennyt oireettomana kauan. Kun diagnoosi lopulta saatiin, keuhkot olivat jo kärsineet mittavia tuhoja.¹³

1930-luvun vaihteessa tuberkuloosi oli kammoksuttu sairaus. Rokotteita ei vielä ollut, ei edes tehokasta lääkkeellistä hoitoa. Tartunta ei

useinkaan varoittanut itsestään selvästi, vaan saattoi oireilla korkeintaan väsymyksenä ja hengästyneisyytenä. Verinen yskös nenäliinassa oli monelle ensi merkki henkeä uhkaavasta taudista.

Aili Saraste oli diagnoosin saadessaan 33-vuotias, kolmen pienen lapsen äiti. Sairastuneena hän oli myös altis tartuttamaan tautia muihin: yskivä ja aivasteleva tuberkuloosipotilas levitti taudin aiheuttanutta bakteeria ympärilleen. Antti ja Veikko olivat tuolloin kuuden ja viiden vaiheilla, yksivuotias Elina otti vasta ensiaskeliaan. Kun synkkä totuus paljastui, äidin oli pakottauduttava pysyttelemään kaukana pienistä lapsistaan. Vaaratonta suukkoa ei enää ollut.¹⁴

Miksi äiti sairastui? Olisiko tartunta voitu välttää? Erkki Saraste muisteli jälkikäteen itsesyytöksiin retkeä, jolle oli houkutellut puolison sydäntälvellä. He olivat rämpineet kinoksia pitkin perheen kesähuvilan maille ja lämmitelleet kalamajassa. Se oli ollut päähänpisto, päivämatka kesän maisemiin vuoden kylmimpänä ja pimeimpänä aikana. Aili oli sairastunut pian tämän retken jälkeen – vilustunut, luultiin vielä silloin. Olisiko retki pitänyt jättää väliin? Ehkä perheen äiti hengitti kylmää viimaa ja edisti siten tietämättään tautia, joka jo iti keuhkoissa.¹⁵

Tuberkuloosipotilaita oli hoidettu Suomessa 1800-luvun lopulta lähtien keuhkotautiparantoloissa, joissa vietetyt jaksot venyivät usein kuukausien ja vuosienkin mittaisiksi. Luonto tervehdytti: niin uskottiin vuosina, joina lääketiede pystyi tarjoamaan vain niukalti apua. Monissa maissa tuberkuloosiparantolat rakennettiin vuoristoon, mutta Suomessa luotettiin mäntymetsien parantavaan voimaan. Mäntyjen ajateltiin puhdistavan ilmaa ja eristävän taudinaiheuttajia, kuivan maapohjan edistävän terveyttä vuoriston ohuen ilman lailla.¹⁶

Myös Aili Saraste määrittiin parantolahoitoon pian sairauden toteamisen jälkeen. Häntä hoidettiin Punkaharjulla sijainneessa Takaharjun parantolassa. Viipurista sinne oli matkaa noin sataviisikymmentä kilometriä.

Äiti erosi lapsistaan tietäen, että tulevia tapaamisia olisi luvassa vain harvoin. Antti, Veikko ja Elina olivat vielä niin pieniä, etteivät muistikuvat äidistä säilyisi kauaakaan kirkkaina. Myös aviopuolisoiden täytyi opetella elämään erossa toisistaan. Kukaan ei tiennyt, kauanko parantolahoito kestäisi tai miten sairaus etenisi.

Se oli kohtalo, jonka moni perhe joutui näinä aikoina jakamaan. Parantolamääräykset erottivat toisistaan useita puolisoita, sisaruksia, vanhempia ja lapsia. Vaikka osa sairastuneista toipui, tervehtyminen oli vielä 1930-luvullakin onnenkantamoinen, jota potilas läheisineen saattoi vain hartaasti toivoa. Oli vuosia, joina tuberkuloosi vei Suomessa haudataan jopa kymmenentuhatta sairastunutta.¹⁷

Elina joutui rakentamaan mielikuvaa äidistä harvalukuisista tapaamisista, valokuvista ja muiden kertomista tarinoista. Mitä ei voinut kokea tai muistaa, se täytyi keksiä ja kuvitella. Oli seipitettävä tarina äidistä.

Tässä tarinassa elettiin sunnuntai-iltaa. Äiti oli istunut pianon ääreen soittamaan, edessään laulukirja ja harteillaan punainen silkki-huivi, joka hehkui lämpöä. Maljakkoon nostetut atsaleat tuoksuivat kilpaa tuoreen laulukirjan painomusteen kanssa.

Siinä hetkessä ei ollut olemassa sairautta eikä kuolemanpelkoa. Olivat vain äiti ja Elina, pianosta maailmaan karkaavat nuotit sekä äidin ääneen laulama runo, jonka tytär myöhemmin liitti mieluisimpiensa joukkoon. Pieni Elina sykertyi syvälle äidin syliin, hengitti atsaleantuoksua ja kuunteli, kuinka äiti lauloi tummasta surun linnusta.¹⁸

*Kottarainen, se murhelintu,
jota harvasti mainitaan,
oli oppinut elämältä
pienen, pienoisen laulun vaan.
Kottarainen, se tumma lintu,
lauloi pienoisen säveleen,
minkä lauloi, sen totta lauloi,
se koski kuulijan sydämeen.*¹⁹

»Katsovatko aikuiset koskaan tähtiin?»

ELINA KARJALAINEN (1927–2006) oli kiitetty toimittaja, suosittu pakinoitsija ja rakastettu lastenkirjailija, jonka lempeät tarinat ovat yhdistäneet jo monta sukupolvea.

Karjalainen asui lapsuusvuotensa Viipurissa ja joutui evakkomatkalle kaksitoistavuotiaana. Valtaosan elämästään hän vietti Savossa, jonka murretta, arkea ja ihmisiä hän rakasti. Hänen tekstejään leimasivat huumori, tarkkanäköisyys ja myötätunto. Artikkeleita ja reportaaseja syntyi taiteesta ja kulttuurista, mutta etenkin maaseudun ihmisistä, jotka saivat ääntään kuuluviin vain harvoin. Pakinoitsijana Elina Karjalainen riemastutti kuvauksillaan taiteilijaperheen arjesta. Lastenkirjailijana hän antoi suuren arvon lapsen oivalluskyvylle, mielikuvitukselle ja huumorintajulle. Hänen tunnetuin hahmonsakin Uppo-Nalle oli herkkä runoilija ja luova kapinallinen, kuten kirjailija itsekkin.

Silja Vuorikurun teos on lämmin ja eläytyvä elämäkerta Elina Karjalaisesta ja kirjoittamisen pakosta. Se piirtää lohdullisen kuvan sodan rikkomasta lapsuudesta, kirjailijaksi kasvusta ja taiteilijasta, joka pysyi läpi elämänsä lasten puolestapuhujana.

	
www.wsoy.fi	99.1 ISBN 978-951-0-50477-2